

وزارت تحصیلات عالی
معینت علمی
ریاست نصاب تحصیلی

نصاب کورس تقویتی لسان فارسی دری

سال ۱۴۴۵ ه ق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

1.....	مقدمه
1.....	اهداف آموزشی برنامه
2.....	نتایج متوقعه برنامه
6.....	دستور زبان فارسی دری (بخش اول)
16.....	مفردات و پلان درسی هفته‌وار مضمون خوانش متن فارسی دری (بخش نخست)
20.....	مفردات و پلان درسی هفته‌وار مضمون آیین نگارش (1)
24.....	مفردات و پلان درسی هفته‌وار مضمون (محاوره 1)
34.....	دستور زبان فارسی دری (بخش دوم)
40.....	مفردات و پلان درسی هفته‌وار مضمون خوانش متن (بخش دوم)
44.....	مفردات و پلان درسی هفته‌وار مضمون (آیین درست‌نویسی (2))
48.....	مفردات و پلان درسی هفته‌وار مضمون (محاوره 2)

مقدمه

ساختار محتوا و نصاب تحصیلی بخش عمومی در نظام تحصیلات عالی، بر اساس معیارهای ملی باعث توسعه پایدار جامعه، تحکیم زیرساخت‌های فرهنگی و پدیدآورنده افق‌های روشن برای نسل‌های بعدی در پرتو ارزش‌های اسلامی می‌شود. برای رسیدن به این اهداف بزرگ و اساسی، در نصاب عمومی تحصیلی کشور به عنوان یک امر تأثیرگذار و سودمند، پذیرفته شده است؛ پرداختن به مشکلات جامعه و ارایه راه‌کارهای عملی برای رفع آن، بدون داشتن نصاب تحصیلی به‌روز و معیاری امکان‌پذیر نمی‌باشد. تلاش‌های دوامدار مسؤولان محترم نظام تحصیلات عالی افغانستان، از سطح دیپارتمنت‌ها (گروه‌های آموزشی) تا مقام وزارت تحصیلات عالی بر این مهم تأکید دارند که دستیابی به فراگیری زبان در پرتو تحصیلات عالی باکیفیت، با داشتن نصاب تحصیلی معیاری در تمامی زبان‌ها ممکن و میسر است.

کمیته مسؤول در تدوین، تحقیق و تدقیق و نهایی‌سازی نصاب رشته عمومی زبان و ادبیات فارسی دری افتخار دارد که در پرتو قوانین و پالیسی‌های وزارت محترم تحصیلات عالی، تحت نظر ریاست محترم نصاب، مبتنی بر استراتژی پوهنتون‌های کشور برنامه تدوین و ایجاد نصاب تحصیلی خویش را برای محصلان جدید شمول که در زبانها مشکل دارند راه‌اندازی نموده است.

تدوین نصاب تحصیلی این رشته مشخص (زبان فارسی دری) انجام شده و یک نسخه جدید آن مشتمل بر مفردات درسی هر مضمون نهایی گردیده و به مقام وزارت تحصیلات عالی و جامعه آکادمیک افغانستان تقدیم می‌شود.

توحید نصاب تحصیلی این رشته؛ بنا بر نیاز جامعه و هدایت مقامات ذی‌صلاح، با همکاری و هم‌اندیشی صاحب‌نظران پوهنتون‌های مرتبط، پس از نیازسنجی محصلان، اعضای کادر علمی و ذی‌نفعان، با بهره‌گیری از تجربه‌ها و مطالعه پیش‌نیازهای زبانی این کمیته یک نصاب واحد که مشمول دو بخش (یکم و دوم) مطالب و موضوعات مهم؛ چون: دستور زبان، خوانش، محاوره یا گفت‌وشنود، آیین نگارش و درست‌نویسی به تعداد 80 کريدیت در دو سمستر تنظیم گردیده است.

امیدواریم تلاش‌های صورت‌گرفته، بخش بزرگی از چالش‌ها و مشکلات موجود را پایان داده و زمینه تحصیلات بهتر را فراهم سازد. در اخیر از مسؤولان محترم وزارت تحصیلات عالی، اعضای کمیته تخصصی نصاب و اشتراک‌کننده‌گان کمیته که با تلاش‌های پیگیر و همه‌جانبه، موجب موفقیت این برنامه گردیدند، اظهار سپاس و امتنان می‌نماییم.

اهداف آموزشی برنامه

در ختم این برنامه محصلان به توانمندی‌های زیرین دست خواهند یافت:

1. به زبان فارسی دری صحبت کرده بتوانند؛
2. در مورد موضوعات ادبی معلومات همه‌جانبه داده بتوانند؛
3. روی مطالب مختلف ادبی، هنری، و ادبی تا حد توان صحبت کرده بتوانند؛
4. شعر و نثر فارسی دری را درست خوانده بتوانند؛
5. توانمندی نگارش به زبان فارسی دری را داشته باشند.

نتایج متوقعه برنامه

توقع می‌رود تا فراگیران کورس زبان بعد از ختم این دوره:

1. تغییرات قابل ملاحظه‌یی در گفتار و نوشتارشان ایجاد شود؛
2. شیوه‌های تدریس زبان و ادبیات فارسی دری را به‌گونه‌ی کاربردی فراگیرند؛
3. بتوانند کلمه‌های مروج را به‌گونه‌ی درست به کار ببرند؛
4. بتوانند مطالب و موضوعات ادبی را درست بخوانند و معنا نمایند؛
5. بتوانند جمله‌های جدید بسازند و به کار ببرند.

روش تدریس

لکچر

سوال و جواب

کارگروپی

مباحثه

روش‌های ارزیابی محصلان

ارزیابی روزمره و کارخانگی	30 نمره
ارزیابی وسط سمستر (دو ارزیابی)	20 نمره
ارزیابی نهایی	50 نمره

سمستر اول

سال (1403) سمستر (نخست)

شماره	مضمون	کود	کنگوری مضمون	تعداد کریڈت	ساعات درسی هفته وار			ملاحظات
					نظری	عملی	ساجوری	
1	دستور زبان (1)	LL.FD.0101	اساسی	1	2	2	2	فارسی دری
2	خوانش متن (1)	LL.FD.0102	اساسی	1	2	2	2	فارسی دری
3	آیین نگارش (1)	LL.FD.0103	اساسی	1	2	2	2	فارسی دری
4	مجاوره (1)	LL.FD.0104	اساسی	1	2	2	2	فارسی دری
				4	8	8	8	مجموع

دستور زبان فارسی دری (بخش اول)

پوهنتون:	()
پوهنځی:	()
دپارتمنت:	(فارسی دری)
کود مضمون:	(LL.FD.0101)
تعداد کريدت:	(1)
نوعيت مضمون:	(اساسی)
پيش نياز مضمون:	()
سمستر:	(اول)

شرح مختصر مضمون

دستور زبان فارسی دری از جمله مضمون‌های اساسی و بسیار مهم در روند یادگیری و تقویت زبان فارسی دری است. این مضمون در دو بخش (صرف و نحو) در دو سمستر تدریس می‌شود که در سمستر اول، آموزش بخش نخست (صرف) الزامی است.

اهداف آموزشی مضمون

با تکمیل این کورس محصلان با موضوعات زیرین آشنایی حاصل می‌نمایند:

1. کسب آگاهی پیرامون زبان، زبان فارسی دری و دستور زبان؛
2. شناخت واج های زبان فارسی دری، انواع واج‌ها؛
3. شناخت علمی و دقیق از ساختمان واژک‌ها، واژه‌ها و کاربرد درست آن؛
4. آشنایی با انواع واژه‌های زبان از لحاظ ساخت و معنا.

نتایج متوقعه مضمون

در ختم این کورس محصلان باید قادر باشند تا:

1. شناخت کامل از طبیعت ساختمان زبان و ساختمان واژه‌های زبان فارسی دری داشته باشند؛
2. شناخت کامل از ساختمان صرفی واژه‌های زبان فارسی دری داشته باشند؛
3. فرایندهای واژه‌سازی در زبان فارسی دری را شرح و توضیح داده بتوانند؛
4. اهمیت و ارزش واژه‌سازی و واژه‌پردازی را بدانند.

روش‌های تدریس و آموزش

برای تدریس این مضمون از روش‌های تدریس آتی استفاده به عمل می‌آید:

لکچر

کار خانگی

شاگرد محوری (پرسش و پاسخ و سهم دادن محصلان در درس‌ها)

روش‌های ارزیابی محصلان:

ارزیابی روزمره و کارخانگی	30 نمره
ارزیابی وسط سمستر (دو ارزیابی)	20 نمره
ارزیابی نهایی	50 نمره

مفردات درسی مضمون با فصل‌ها و زیرفصل‌ها

فصل اول

بحث پیرامون زبان، دستور و واج

- درآمدی بر زبان
- زبان فارسی دری
- دستور زبان
- واج و ساختمان آن در زبان فارسی دری
- واج و حرف
- انواع واج (زنجیری و زبرزنجیری)
- انواع واج‌های زنجیری
- واکه‌ها و نویسه‌های نوشتاری آن‌ها
- ویژگی‌های واکه
- واکه‌های مرکب (دیفتانگ)
- نیمه واکه‌ها و نویسه‌های نوشتاری آن‌ها
- همخوان‌ها و نویسه‌های نوشتاری آن‌ها
- ویژگی‌های همخوان‌ها
- همخوان‌های خوشه‌یی (کلستر)
- انواع واج‌های زبرزنجیری
- فشار
- آهنگ
- پیوست و گسست
- خلاصه بحث
- پرسش‌ها

فصل دوم

بحث پیرامون واژک و انواع آن

- واژک و چیستی آن
- واژک و واژه
- واژک و هجا
- انواع واژک
- واژک‌های آزاد
- واژک‌های وابسته
- انواع واژک‌های وابسته
- پسینه و پیشینه‌ها
- نشانه عطف
- نشانه ربط
- نشانه‌های اصوات
- وندها
- پیشوندها
- پیشوندهای تصریفی
- پیشوندهای اشتقاقی
- تمرین (تشخیص پیشوندهای تصریفی و اشتقاقی در واژه‌ها)
- پسوندها
- پسوندهای تصریفی
- پسوندهای اشتقاقی
- تمرین (تشخیص پسوندهای تصریفی و اشتقاقی در واژه‌ها)
- خلاصه بحث
- پرسش‌ها

فصل سوم

واژه و انواع آن

- واژه از نگاه ساخت
- واژه ساده
- واژه مشتق
- واژه مرکب

- تمرین (تشخیص واژه‌های مشتق و مرکب در متن)

- واژه از نگاه معنا

اسم و ویژگی‌های آن

- انواع اسم

- اسم ذات و معنا

- اسم زمان و مکان

- اسم خاص و عام

- اسم مفرد و جمع

- تمرین (تشخیص انواع اسم در متن)

صفت

انواع صفت

- صفت عادی

- صفت مقایسی برتر

- صفت مقایسی برترین

- صفت فاعلی

- صفت مفعولی

- صفت نسبتی

- تمرین (تشخیص انواع صفت در متن)

ضمیر

انواع ضمیر

- ضمائر شخصی

- ضمائر مشترک

- ضمائر اشاره

- تمرین (تشخیص انواع ضمیر در متن)

عدد و انواع آن

- عدد اصلی

- عدد ترتیبی

- عدد توزیعی

- عدد کسری

- تمرین (تشخیص انواع عدد در جمله‌ها)

قید و انواع آن

- قید زمان
- قید مکان
- قید مقدار
- قید حالت
- قید پرسش
- قید نفی
- تمرین (تشخیص انواع قید در جمله‌ها)

فعل

زمان فعل

فعل حال استمراری و ساده

گردان فعل حال و استمراری

فعل امر و نهی

گردان فعل امر و نهی

تمرین (تشخیص فعل‌های استمراری، ساده، امر و نهی در متن)

فعل ماضی

ماضی مطلق و استمراری

گردان ماضی مطلق و استمراری

ماضی بعید و قریب

گردان ماضی قریب و بعید

تمرین (تشخیص فعل‌های ماضی مطلق، استمراری، قریب و بعید در متن)

فعل آینده و گردان آن

فعل مثبت و منفی

فعل معلوم و مجهول

فعل لازم و متعدی

تمرین (تشخیص فعل‌های آینده، مثبت، معلوم، مجهول، لازم و متعدی در متن)

خلاصه بحث

پرسش‌ها

برنامه درسی هفته‌وار مضمون دستور زبان (بخش اول)

هفته	محتوا	تعداد ساعات درسی	نظری	عملی
هفته اول	- درآمدی بر زبان - زبان فارسی دری - دستور زبان	2 ساعت	2	
هفته دوم	- واج و ساختمان آن در زبان فارسی دری - واج و حرف - انواع واج (زنجیری و زبرزنجیری) - انواع واج‌های زنجیری - واکه‌ها و نویسه‌های نوشتاری آن‌ها - ویژگی‌های واکه - واکه‌های مرکب (دیفتانگ)	2 ساعت	2	
هفته سوم	- نیمه واکه‌ها و نویسه‌های نوشتاری آن‌ها - همخوان‌ها و نویسه‌های نوشتاری آن‌ها - ویژگی‌های همخوان‌ها - همخوان‌های خوشه‌یی (کلستر)	2 ساعت	2	
هفته چهارم	- واج‌های زبر زنجیری - فشار - آهنگ - پیوست و گسست - خلاصه بحث - پرسش‌ها	2 ساعت	2	
هفته پنجم	- واژک و چستی آن - واژک و واژه - واژک و هجا - انواع واژک - واژک‌های آزاد - واژک‌های وابسته	2 ساعت	2	
هفته ششم	- انواع واژک‌های وابسته - پسینه و پیشینه‌ها	2 ساعت	2	

			<ul style="list-style-type: none"> - نشانه عطف - نشانه ربط - نشانه‌های اصوات 	
	2	2 ساعت	<ul style="list-style-type: none"> - وندها - پیشوندها - پیشوندهای تصریفی - پیشوندهای اشتقاقی - تمرین (تشخیص پیشوندهای تصریفی و اشتقاقی در واژه‌ها) 	هفته هفتم
	2	2 ساعت	<ul style="list-style-type: none"> - پسوندها - پسوندهای تصریفی - پسوندهای اشتقاقی - تمرین (تشخیص پسوندهای تصریفی و اشتقاقی در واژه‌ها) - خلاصه بحث - پرسش‌ها 	هفته هشتم
	2	2 ساعت	<ul style="list-style-type: none"> واژه از نگاه ساخت - واژه ساده - واژه مشتق - واژه مرکب - تمرین (تشخیص واژه‌های مشتق و مرکب در متن) 	هفته نهم
	2	2 ساعت	<ul style="list-style-type: none"> واژه از نگاه معنا اسم و ویژگی‌های آن - انواع اسم - اسم ذات و معنا - اسم زمان و مکان - اسم خاص و عام - اسم مفرد و جمع - تمرین (تشخیص انواع اسم در متن) 	هفته دهم

	2	2 ساعت	صفت انواع صفت - صفت عادی - صفت مقایسی برتر - صفت مقایسی برترین - صفت فاعلی - صفت مفعولی - صفت نسبی - تمرین (تشخیص انواع صفت در متن)	هفته یازدهم
	2	2 ساعت	ضمیر انواع ضمیر - ضمیر شخصی - ضمیر مشترک - ضمیر اشاره - تمرین (تشخیص انواع ضمیر در متن)	هفته دوازدهم
	2	2 ساعت	عدد و انواع آن - عدد اصلی - عدد توصیفی - عدد توزیعی - عدد کسری - تمرین (تشخیص انواع عدد در جمله‌ها)	هفته سیزدهم
	2	2 ساعت	قید انواع قید - قید زمان - قید مکان - قید مقدار - قید حالت - قید پرسش - قید نفی - تمرین (تشخیص انواع قید در جمله‌ها)	هفته چهاردهم

	2	2 ساعت	<p>فعل</p> <p>زمان فعل</p> <p>فعل حال استمراری و ساده</p> <p>گردان فعل حال و استمراری</p> <p>فعل امر و نهی</p> <p>گردان فعل امر و نهی</p> <p>تمرین (تشخیص فعل های استمراری، ساده، امر و نهی در متن)</p> <p>فعل ماضی</p> <p>ماضی مطلق و استمراری</p> <p>گردان ماضی مطلق و استمراری</p> <p>ماضی بعید و قریب</p> <p>گردان ماضی قریب و بعید</p> <p>تمرین (تشخیص فعل های ماضی مطلق، استمراری، قریب و بعید در متن)</p>	<p>هفته</p> <p>پانزدهم</p>
	2	2 ساعت	<p>فعل آینده و گردان آن</p> <p>فعل مثبت و منفی</p> <p>فعل معلوم و مجهول</p> <p>فعل لازم و متعدی</p> <p>تمرین (تشخیص فعل های آینده، مثبت، معلوم، مجهول، لازم و متعدی در متن)</p> <p>خلاصه بحث</p> <p>پرسش ها</p>	<p>هفته</p> <p>شانزدهم</p>

فهرست منابع	
منابع اصلی	<ul style="list-style-type: none"> - اشراقی، سیدعلی محمد. (1395). دستور زبان فارسی دری. کابل: انتشارات سعید. - انوری، حسن؛ یوسف عالی عباس آباد. (۱۳۸۹). راهنمای دستور زبان فارسی ۱ و ۲، تهران: سخن. - یمین، محمد حسین. (۱۳۸۲). دستور معاصر زبان پارسی دری، کابل: انتشارات میوند، چاپ سوم.
منابع کمکی	<ul style="list-style-type: none"> - ابومحبوب، احمد. (1376). ساخت زبان فارسی. تهران: نشر میترا. - فرشیدورد، خسرو. (۱۳۹۲). فرهنگ پیشوندها و پسوندهای زبان فارسی، تهران: زوار، چاپ دوم. - کلباسی، ایران. (1388). ساخت اشتقاقی واژه در فارسی امروز. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی - مشکوٰه‌الدینی، مهدی. (۱۳۸۶). توصیف و آموزش زبان فارسی، مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد، چاپ سوم. - مجید، عظیمه. (1401). زبان دری برای دیپارتمنت‌های غیر زبان دری، کابل: انتشارات بین‌المللی سرور سعادت. - وحیدیان کامیار، تقی. (1383)، دستور 1، تهران: انتشارات سمت.

مفردات و پلان درسی هفته‌وار مضمون خوانش متن فارسی دری (بخش نخست)

پوهنتون:	()
پوهنځی:	()
دیپارتمنت:	(فارسی دری)
کود مضمون:	(LL.FD.0102)
تعداد کريدت:	(1)
نوعیت مضمون:	(اساسی)
پیش نیاز مضمون:	()
سمستر:	(اول)

شرح مختصر مضمون

زمانی که قدامت آثار منظوم و منثور زبان فارسی دری را نگاه می‌کنیم می‌بینیم، شاعران و نویسندگان به زبان فارسی دری شعر سراییده و متن خلق نموده اند که اشعار شاعران زبان فارسی دری از لحاظ خصوصیت‌های زبانی، فکری و استفاده از کلمه‌های زبان فارسی دری در ادوار تاریخ تا حدی متمایز بوده است بناءً هر دوره شعری مشخصات خاص خود را دارد، مضمون فارسی عمومی مشمول شعر و نثر بوده محصلان می‌توانند با خوانش این بخش، خصوصیت‌های زبانی، فکری و شکلی شعر و نثر را تشخیص دهند.

اهداف آموزشی

- فراگیری زبان و ادبیات فارسی دری؛
- توانایی فراگیری هنر، ادبیات و تعریفات آن؛
- آشنایی محصلان با انواع نظم و نثر فارسی دری؛
- درست خواندن متن‌های نثر و نظم؛

نتایج متوقعه

- توقع می‌رود محصلان با فراگیری این مضمون:
- متن‌های ادبی خوانده و معنا کرده بتوانند؛
 - تفاوت هنر، ادبیات و فرهنگ را بیان کرده بتوانند؛
 - محصلان بتوانند با زبان ادبی و هنری بیشتر صحبت کنند
 - محصلان توانایی درک مفاهیم اساسی و درست از متون نظم و نثر را داشته باشند.

شیوه‌های تدریس و آموزش

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری.

- بحث و گفتگو و راه اندازی مناقشه علمی میان محصلان.
- ارائه پرسش‌های درون صنفی جهت مباحثه دو طرفه بین استاد و محصلان.
- کارهای گروهی و ارائه نتایج آن.

شیوه‌های ارزیابی محصلان

ارزیابی روزمره و کارخانگی	30 نمره
ارزیابی وسط سمستر (دو ارزیابی)	20 نمره
ارزیابی نهایی	50 نمره

مفردات درسی مضمون خوانش (1): (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

فصل اول

در آمدهی بر ادب و ادبیات فارسی دری

1. ادب (ریشه ادب و معانی آن)
2. ادب و فرهنگ و دگرگونی معنای ادب
3. ادبیات (منظوم و منثور)
4. شعر و نظم
5. داستان کوتاه، داستان بلند یا رمان و داستان منی مال
خود آزمایی بخش نخست

فصل دوم

معرفی مشاهیر بزرگ ادب فارسی دری

5. ابو عبدالله جعفر رودکی و ابوالقاسم فردوسی
6. حکیم سنایی غزنوی و مولانا جلال الدین محمد بلخی
7. عطار نیشاپوری و خاقانی شروانی
8. ملک الشعرا قاری عبدالله و عبدالحق بیتاب
9. استاد واصف باختری و قهار عاصی
10. بوستان نمونه متن (در نیایش خداوند)

تمرین بخش دوم

فصل سوم
درنگی بر بریده متن ادبای فارسی دری

11. معرفی سعدی و نمونه متن از گلستان (باب اول در سیرت پادشاهان)

12. معرفی جامی و نمونه متن از بهارستان (روضه چهارم در وصف میوه بخشی)

13. معرفی خواجه عبدالله انصاری (نمونه‌های مناجات نامه)

14. متنی از کتاب چارگرد قلعه گشتم پای زیب طلا یافتم

15. نمونه‌های نثر کوتاه از عادلہ ادیم

16. خوانش بریده متن (داستان فصل پنجم) از خالد نویسا

پلان درسی هفته‌وار مضمون خوانش متن (1)

هفته	محتوا	تعداد ساعات درسی در هفته	نظری	عملی	ساحوی
هفته اول	ادب (ریشه ادب و معانی آن)	1	1		
هفته دوم	ادب و فرهنگ و دگرگونی معنای ادب)	1	1		
هفته سوم	ادبیات (منظوم و منثور) - شعر و نظم	1	1		
هفته چهارم	داستان کوتاه، داستان بلند یا رمان و داستان منی مال	1	1		
هفته پنجم	معرفی مختصر ابو عبدالله جعفر رودکی و ابوالقاسم فردوسی	1	1		
هفته ششم	حکیم سنایی غزنوی و مولانا جلال الدین محمد بلخی	1	1		
هفته هفتم	عطار نیشاپوری و خاقانی شروانی	1	1		
هفته هشتم	ملک الشعرا قاری عبدالله و عبدالحق بیتاب	1	1		
هفته نهم	استاد واصف باختری و قهار عاصی	1	1		
هفته دهم	بوستان نمونه متن (در نیایش خداوند)	1	1		
هفته یازدهم	معرفی سعدی و نمونه متن از گلستان (باب اول در سیرت پادشاهان)	1	1		

		1	1	معرفی جامی و نمونه متن از بهارستان (روضه چهارم در وصف میوه بخشی)	هفته دوازدهم
		1	1	معرفی خواجه عبدالله انصاری (نمونه‌های مناجات نامه)	هفته سیزدهم
		1	1	متنی از کتاب چارگرد قلعه گشتم پای زیب طلا یافتم	هفته چهاردهم
		1	1	نمونه‌های نثر کوتاه از عادلہ ادیم	هفته پانزدهم
		1	1	خوانش بریده متن (داستان فصل پنجم) از خالد نویسا	هفته شانزدهم

فهرست منابع	
منابع اصلی	جامی، نورالدین عبدالرحمن. (1391). بهارستان. مصحح‌اسماعیل حاکمی. چاپ هفتم. تهران: نشر اطلاعات. فخری، حسین. (۱۴۰۰). کاج‌های بریده، نیستان. کابل: نشر مقصودی. فسایی رستگار، منصور. (۱۳۸۰). انواع شعر فارسی. چاپ دوم. تهران: انتشارات شیراز.
منابع کمکی	آرین فقیری، نصر احمد. (۱۳۹۳). گل سوری. کابل: انتشارات فرهنگ. قویم، عبدالقیوم. (۱۳۹۳). مروری بر ادبیات معاصر. کابل: انتشارات سعید. میرصادقی، جمال. (۱۳۷۶). ادبیات داستانی، چاپ سوم، تهران: انتشارات سخن. میرصادقی، جمال. (۱۳۹۰). ادبیات داستانی، چاپ ششم، تهران: انتشارات علمی. میرصادقی، جمال. (۱۳۹۲). عناصر داستانی، چاپ هشتم، تهران: انتشارات علمی. میرصادقی، جمال. (۱۳۷۸). پیش‌کسوت‌های داستان کوتاه، تهران: مؤسسه انتشارات نگاه.

مفردات و پلان درسی هفته‌وار مضمون آیین نگارش (1)

	()	پوهنتون:
	()	پوهنځی:
	(فارسی دری)	دیپارتمنت:
	(LL.FD.0103)	کود مضمون:
	(1)	تعداد کریدت:
	(اساسی)	نوعیت مضمون:
	()	پیش نیاز مضمون:
	(اول)	سمستر:

شرح مختصر مضمون

آیین نگارش اساس و بنیاد درست نویسی و بیان اندیشه در قالب جمله‌های با مفهوم است. این مضمون به نویسنده یاری می‌رساند تا با استفاده از علامات نگارشی و روش درست جمله بندی اندیشه خود را درست‌تر و با مفهوم‌تر بیان کند.

اهداف آموزشی مضمون

محصلان در جریان سمستر به این اهداف آموزشی نایل خواهند شد:

- آگاهی در زمینه شکل و انواع علامه‌های نگارشی.
- شناسایی موارد کاربرد علامه‌های نگارشی.
- آگاهی در مورد نگاشتن متن های زبان دری .
- معلومات در مورد انواع نامه ها.
- آشنایی در مورد ارکان نگارش.

نتایج متوقعه مضمون

- شکل و انواع علامه های نگارشی را تعریف کنند.
- موارد کاربرد علامه های نگارشی در متن بکار برند.
- متن های زبان دری را بنگارند.
- در مورد انواع نامه ها معلومات دهند.

• در مورد ارکان نگارش تبصره نمایند.

شیوه های تدریس و آموزش

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری.
- بحث و گفتگو و راه اندازی مناقشه علمی میان محصلان.
- ارائه پرسش های درون صنفی جهت مباحثه دو طرفه بین استاد و محصلان.
- کارهای گروهی و ارائه نتایج آن.

شیوه های ارزیابی محصلان

- ارزیابی روزمره و کارخانگی 30 نمره
- ارزیابی وسط سمستر (دو ارزیابی) 20 نمره
- ارزیابی نهایی 50 نمره

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

1. حروف الفبای زبان
2. مختلط پارسی دری و عربی 24 حرف، حروف سچه پارسی 4 حرف
3. املا و انشاء
4. کلمه و اقسام آن
5. عبارت و اقسام آن
6. جمله و اقسام آن
1. کارآمد نگارش
7. علوم لسانی (صرف، نحو، فصاحت و بلاغت)
8. معلومات عمومی، استعداد فکری و فطری، وقت و محل مناسب
2. نشانه گذاری
9. نقطه یا وقف ثابت (.)، کامه یا وقفه کوتاه (،)
10. سمی کولن یا وقفه طولانی (:) و شارحه یا کولن (:)
11. دِش، تیر یا خط فاصله (-) و هایفن یا خط وصلی (-)
12. نداییه (!) و سوالیه (؟)
3. 12. قوس ها: کوچک یا تمیز (()), میانه یا پرانتیز ()، قوس کلان ([])
13. انصراف (...) و ستاره (*)
14. نامه نگاری و انواع آن
15. کار عملی املائی و انشایی
16. کار عملی متن شناسانه

پلان درسی هفته‌وار مضمون آیین نگارش (بخش نخست)

ساحوی	عملی	نظری	تعداد ساعات درسی در هفته	محتوا	هفته
		1	1	مختلط پارسی دری و عربی 24 حرف، حروف سچه پارسی 4 حرف	هفته اول
		1	1	املا و انشاء	هفته دوم
		1	1	کلمه و اقسام آن	هفته سوم
		1	1	عبارت و اقسام آن	هفته چهارم
		1	1	جمله و اقسام آن	هفته پنجم
		1	1	علوم لسانی (صرف، نحو، فصاحت و بلاغت)	هفته ششم
		1	1	معلومات عمومی، استعداد فکری و فطری، وقت و محل مناسب	هفته هفتم
		1	1	نقطه یا وقف ثابت (.)، کامه یا وقفه کوتاه (،)	هفته هشتم
		1	1	سمی کولن یا وقفه طولانی (:) و شارحه یا کولن (:)	هفته نهم
		1	1	دش، تیر یا خط فاصله (-) و هایفن یا خط وصلی (-)	هفته دهم
		1	1	نداییه (!) و سوالیه (?)	هفته یازدهم
		1	1	قوس ها : کوچک یا تمیز (())، میانه یا پرانتیز ()، قوس کلان ([])	هفته دوازدهم
		1	1	انصراف (...) و ستاره (*)	هفته سیزدهم
		1	1	نامه نگاری و انواع آن	هفته چهاردهم
		1	1	کار عملی املائی و انشایی	هفته پانزدهم
		1	1	کار عملی متن شناسانه‌یی	هفته شانزدهم

فهرست منابع	
منابع اصلی	رثوت، دکتر منصور. (1371). درست بنویسم. تبریز: نشر دانشگاه گیوی، حسن و همکارانش. (1374). زبان و نگارش فارسی. چاپ دهم. تهران: نشر لیلی.
منابع کمکی	سمیعی، احمد. (1370). آیین نگارش. چاپ چهارم. تهران: نشر دانشگاه. سمیعی، احمد. (1370). نگارش و ویرایش. تهران: نشر سمت. شریعت، محمد جواد. (1368). آیین نگارش. تهران: انتشارات اساطیر

مفردات و پلان درسی هفته‌وار مضمون (محاوره 1)

پوهنتون:	()
پوهنځی:	()
دپارتمنت:	(فارسی دری)
کود مضمون:	(LL.FD. 0104)
تعداد کريدت:	(1)
نوعيت مضمون:	(اساسی)
پيش نياز مضمون:	()
سمستر:	(اول)

شرح مختصر مضمون: مضمون محاوره یکی از مضامین اساسی برای تقویت زبان است که در دو سمستر به ارزش 2 کريدت تدریس می‌شود. این مضمون برای محصلان در نظر گرفته شده است که فارسی دری زبان مادری آنان نیست و نیاز جدی برای یادگیری آن دارند. مضمون محاوره مهارت سخن‌گفتن را در محصلان تقویت نموده، آنان را برای اشتراک فعال در جریان درس به شیوه شاگردمحوری آماده می‌سازد.

اهداف آموزشی مضمون: کورس محاوره (1) اهداف زیرین را دنبال خواهد کرد:

1. طریقه آشنایی و معرفت با دیگران؛
2. آشناساختن محصلان با شیوه‌های درست آغاز و ختم گفتگوی مؤثر با مردم؛
3. استفاده از پرسش و پاسخ‌های کلیدی برای آشنایی بیشتر با دیگران؛
4. صحبت تلفونی و آدرس‌دهی و آدرس‌یابی؛
5. تقویت مهارت‌های شنیدن و دریافت معلومات؛
6. آشناساختن محصلان با شیوه‌های مناسب گفتگو با افراد.

نتایج متوقعه مضمون: در ختم این درس محصلان مهارت‌های زیرین را خواهند داشت:

1. بتوانند خود را به دیگران به صورت دقیق معرفی کنند؛
2. پیام خویش را به صورت واضح به دیگران انتقال بدهند؛
3. بتوانند از پرسش‌های کلیدی برای کسب معلومات از دیگران استفاده کنند؛
4. طریقه درست صحبت و مکالمه تلفونی و آدرس‌دهی و آدرس‌یابی را بدانند؛
5. شک شنونده خوب باشند (اصل مطلب را از گوینده گرفته بتوانند)؛
6. شیوه‌های کسب معلومات از دیگران را درباره موضوعات مختلف بدانند.

شیوه‌های تدریس و آموزش: در تدریس مضمون محاوره از شیوه‌های زیرین استفاده خواهد شد:

1. ارائه نکات کلیدی از سوی استاد؛

2. روش شاگردمحوری و گفتگو با محصلان ؛
3. راه‌اندازی گفتگوی دونفری و گروهی میان محصلان ؛
4. تشخیص نیازهای مبرم محصلان و استفاده از راه‌حل‌های مناسب.

شیوه‌های ارزیابی محصلان

ارزیابی روزمره و کارخانگی	30 نمره
ارزیابی وسط سمستر (دو ارزیابی)	20 نمره
ارزیابی نهایی	50 نمره

مفردات درسی مضمون محاوره (1): (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

فصل اول

شیوه‌های کسب معرفت با افراد

1. نکات کلیدی درس محاوره
2. آشنایی و معرفت با دیگران
3. احوال‌پرسی
4. معرفی خود
5. سوال و جواب درباره خانواده
6. سوال و جواب درباره زادگاه و محل زندگی
7. سوال و جواب درباره درجه تحصیل
8. سوال و جواب درباره محیط پیرامون
9. سوال و جواب درباره اوقات و زمان

فصل دوم

راه‌های دریافت معلومات بیشتر درباره افراد

10. گفت‌وشنود تلفنی و پرسیدن آدرس
11. گفت‌وشنود درباره دین اسلام
12. سوال و جواب درباره خریدکردن
13. گفت‌وشنود درباره ویژگی انسان‌ها
14. سوال و جواب درباره مسافرت
15. گفت‌وشنود درباره علائق افراد
16. سوال و جواب درباره خواسته‌ها و آرزوهای خود در آینده

پلان درسی هفته وار مضمون (محاوره (1)) سمستر اول

ساحوی	عملی	نظری	تعداد ساعات درسی در هفته	محتوا	هفته
		1	1	صحبت درباره اخلاق اسلامی	هفته اول
		1	1	صحبت درباره حرفه ها و پیشه ها	هفته دوم
		1	1	صحبت درباره ارزش علم	هفته سوم
		1	1	صحبت درباره صداقت و راستی	هفته چهارم
		1	1	صحبت درباره وطن و وطن دوستی	هفته پنجم
		1	1	صحبت درباره محیط تحصیلی	هفته ششم
		1	1	صحبت پیرامون ارزش صحت	هفته هفتم
		1	1	صحبت درباره رسم و رواج محلی	هفته هشتم
		1	1	صحبت درباره ارزش تکنالوژی نوین	هفته نهم
		1	1	صحبت درباره افغانستان (تاریخی ، جغرافیایی ، اقوام...)	هفته دهم
		1	1	صحبت درباره ممالک همسایه	هفته یازدهم
		1	1	صحبت درباره غذاهای محلی افغانستان	هفته دوازدهم
		1	1	صحبت درباره ممالک و مردم جهان	هفته سیزدهم
		1	1	صحبت درباره نحوه سخن گفتن با توجه به موقعیت های مختلف	هفته چهاردهم
		1	1	صحبت درباره پابندی به ارزش های فرهنگی	هفته پانزدهم
		1	1	صحبت درباره مشکلات درسی و جستجوی راه حل برای آنها	هفته شانزدهم

فهرست منابع

<p>شماره، یدالله. (۱۳۷۲). آموزش زبان فارسی (آزفا)، کتاب اول، دوره مقدماتی، تهران: چاپخانه شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.</p> <p>شماره، یدالله. (۱۳۷۲). آموزش زبان فارسی (آزفا)، کتاب دوم، دوره مقدماتی، تهران: چاپخانه شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.</p> <p>نوت: در تمام نصاب باید از یک روش مآخذ نویسی کار گرفته شود (ترجیحاً روش APA).</p>	<p>منابع اصلی</p>
<p>درج چند منبع جدید و معیاری قابل قبول از کشورهای مختلف به یکی از روشهای ستندرد مآخذ نویسی.</p>	<p>منابع کمکی</p>

سمستر دوم

سال (1403) سمستر (دوم)

ملاحظات	مضامین پیش نیاز	دیپارتمنت و پوهنځی مسئول	ساعات درسی هفته وار				تعداد کريدت	کگوری مضمون	کود	مضمون	شماره
			مجموع	ساحوی	عملي	نظري					
	دستور زبان (1)	زبان و ادبیات	2		2		1	اساسی	LL.FD.0201	دستور زبان (2)	1
	خوانش متن (1)	فارسی دری	2		2		1	اساسی	LL.FD.0202	خوانش متن (2)	2
	آیین نگارش (1)	//	2		2		1	اساسی	LL.FD.0203	آیین نگارش (2)	3
	مجاوره (1)	//	2		2		1	اساسی	LL.FD.0204	مجاوره (2)	4
			8		8		4	مجموع			

دستور زبان فارسی دری (بخش دوم)

	پوهنتون:
	پوهنځی:
(فارسی درسی)	دیپارتمنت:
(LL.FD.0201)	کود مضمون:
2 کریدت)	تعداد کریدت:
(اساسی)	نوعیت مضمون:
(دستور زبان فارسی دری بخش صرف)	پیش نیاز مضمون:
(دوم)	سمستر:

شرح مختصر مضمون

به ادامه درس های دستور زبان که در سمستر قبلی بخش اول آن خوانده شد، در این سمستر بخش دوم دستور زبان (عبارت، فقره، گفته و جمله)، بحث می شود. و جهت فراگیری بهتر زبان، کارهای عملی بیشتر در زمینه تحلیل و تجزیه جمله ها بخاطر شناخت و تشخیص واحدهای صرفی و نحوی به راه انداخته می شود.

اهداف آموزشی مضمون

با تکمیل این کورس، زبان آموزان با موضوعات آتی آشنایی حاصل می نمایند:

1. عبارت ها و نقش های نحوی آنها؛
2. ساختمان فقره و انواع آن؛
3. انواع جمله از نگاه شکل و معنا؛
4. ویژگی های عمومی، عروضی و نحوی جمله؛
5. انواع جمله از نگاه معنا (خبری، پرسشی، تعجبی و امری).

نتایج متوقعه مضمون

در ختم این کورس محصلان باید قادر باشند تا:

1. واحدهای نحوی زبان را تشخیص و به کار ببرند،
2. جمله را از دیگر مقوله های نحوی تشخیص و تفکیک بتوانند؛
3. اجزای اساسی جمله را بشناسند؛
4. رابطه موجود میان اجزای سازنده جمله را توضیح داده بتوانند؛
5. اجزای حذف شده در متن را تشخیص و احیا کنند؛

6. انواع جمله را از نگاه شکل و معنا تشخیص و نوعیت مشخص شکلی آنها را توضیح داده بتوانند.

روش‌های تدریس و آموزش

- برای تدریس این مضمون از روش‌های تدریس آتی استفاده به عمل می‌آید:
- استفاده از شیوه‌ی شاگردمحوری؛
- ارائه‌ی لکچر از سوی استاد و سهیم ساختن محصلان در بخش‌های متفاوت درس؛
- راه‌اندازی کارهای عملی گروهی در جهت کاربرد موضوعات درسی در متن؛
- ارائه‌ی کارهای عملی و تمرینی و اجرای آن از سوی زبان‌آموزان.

روش‌های ارزیابی محصلان

- ارزیابی روزمره و کارخانگی 30 نمره
- ارزیابی وسط سمستر (دو ارزیابی) 20 نمره
- ارزیابی نهایی 50 نمره

مفردات درسی مضمون با فصل‌ها و زیرفصل‌ها

فصل اول

عبارت و انواع آن

- عبارت اضافی
- عبارت توصیفی
- عبارت بدلی
- تمرین (تشخیص عبارت‌های اضافی، توصیفی و بدلی در جمله)
- عبارت اسم فعلی
- عبارت پیشنه‌یی (متممی)
- عبارت پسینه‌یی (مفعولی)
- عبارت عددی
- تمرین (تشخیص انواع عبارت در جمله‌ها)
- خلاصه‌ی بحث
- پرسش‌ها

فصل دوم

فقره و انواع آن

- فقره‌های کوچک
- فقره‌های بزرگ

- فقره آزاد
- فقره بسته
- تمرین (تشخیص فقره‌های آزاد و بسته در جمله‌ها)
- فقره‌های ناقص
- فقره‌های مکمل (متمم)
- فقره معترضه
- گفته
- خلاصه بحث
- پرسش‌ها

فصل سوم جمله و انواع آن

- خصوصیات جمله
- خصوصیات عروضی جمله
- خصوصیات نحوی جمله
- جمله از نگاه شکل
- جمله ساده
- جمله آمیخته
- تمرین (تشخیص جمله ساده در متن)
- جمله هم‌پایه
- جمله‌های هسته‌یی
- تمرین (تشخیص جمله‌های هم‌پایه و هسته‌یی)
- جمله از نگاه محتوا
- جمله خبری
- جمله تعجبی
- جمله پرسشی
- جمله امری
- جمله التزامی
- تمرین (تشخیص جمله‌های خبری، تعجبی و پرسشی)
- خلاصه بحث
- پرسش‌ها

فصل چهارم
تحلیل و تجزیه دستوری

- تمرین (تشخیص واحدهای دستوری در جمله‌ها)
- تحلیل و تجزیه دستوری
- تمرین (تشخیص واحدهای دستوری در جمله‌ها)
- تحلیل و تجزیه دستوری
- تمرین (تشخیص واحدهای دستوری در جمله‌ها)
- تحلیل و تجزیه دستوری
- تمرین (تشخیص واحدهای دستوری در جمله‌ها)
- خلاصه بحث
- پرسش‌ها

برنامه درسی هفته‌وار مضمون دستور زبان فارسی دری بخش دوم

هفته	محتوا	ساعات درسی	نظری	عملی
هفته اول	- عبارت و انواع آن - عبارت اضافی - عبارت توصیفی - عبارت بدلی - تمرین (تشخیص عبارت‌های اضافی، توصیفی و بدلی در جمله)	2 ساعت	2	
هفته دوم	عبارت اسم فعلی - عبارت پیشنه‌یی (متممی) - عبارت پسینه‌یی (مفعولی)	2 ساعت	2	
هفته سوم	عبارت عددی - تمرین (تشخیص انواع عبارت در جمله‌ها) خلاصه بحث پرسش‌ها	2 ساعت	2	
هفته چهارم	- فقره - انواع فقره - فقره‌های کوچک	2 ساعت	2	

			- فقره‌های بزرگ
	2	2 ساعت	- فقره آزاد - فقره بسته - تمرین (تشخیص فقره‌های آزاد و بسته در جمله‌ها)
	2	2 ساعت	- فقره‌های ناقص - فقره‌های مکمل (متمم) - فقره معترضه
	2	2 ساعت	- گفته - خلاصه بحث - پرسش‌ها
	2	2 ساعت	- جمله - خصوصیات جمله - خصوصیات عروضی جمله - خصوصیات نحوی جمله
	2	2 ساعت	- جمله از نگاه شکل - جمله ساده - جمله آمیخته - تمرین (تشخیص جمله ساده در متن)
	2	2 ساعت	- جمله هم‌پایه - جمله‌های هسته‌یی - تمرین (تشخیص جمله‌های هم‌پایه و هسته‌یی)
	2	2 ساعت	- جمله از نگاه محتوا - جمله خبری - جمله تعجبی - جمله پرسشی
	2	2 ساعت	- جمله امری - جمله التزامی - تمرین (تشخیص جمله‌های خبری، تعجبی و پرسشی) - خلاصه بحث - پرسش‌ها

2	2 ساعت	<ul style="list-style-type: none"> - تحلیل و تجزیه دستوری - تمرین (تشخیص واحدهای دستوری در جمله‌ها) 	هفته سیزدهم
2	2 ساعت	<ul style="list-style-type: none"> - تحلیل و تجزیه دستوری - تمرین (تشخیص واحدهای دستوری در جمله‌ها) 	هفته چهاردهم
2	2 ساعت	<ul style="list-style-type: none"> - تحلیل و تجزیه دستوری - تمرین (تشخیص واحدهای دستوری در جمله‌ها) 	هفته پانزدهم
2	2 ساعت	<ul style="list-style-type: none"> - تجزیه دستوری - تمرین (تشخیص واحدهای دستوری در جمله‌ها) خلاصه - بحث - خلاصه بحث - پرسش‌ها 	هفته شانزدهم

فهرست منابع	
منابع اصلی	<ol style="list-style-type: none"> 1. اشراقی، سیدعلی محمد. (1395). دستور زبان فارسی دری. کابل: انتشارات سعید. 2. حکیمی، مطیع الله. (1398). نحو زبان فارسی 1. تالقان: گنج. 3. حکیمی، مطیع الله. (1398). نحو زبان فارسی 2. تالقان: گنج. 4. یمین، محمدحسین. (1391)، دستور معاصر زبان پارسی دری (کتاب درسی). کابل: انتشارات میوند.
منابع کمکی	<ol style="list-style-type: none"> 1. انوری، حسن. (1388)، دستور زبان فارسی 2. تهران: انتشارات پیام نور. 2. وحیدیان کامیار، تقی. (1383)، دستور 1. تهران: انتشارات سمت. 3. نگهت سعیدی، محمدنسیم. (1360) دستور زبان دری. کابل: مطبعه دولتی.

مفردات و پلان درسی هفته‌وار مضمون خوانش متن (بخش دوم)

پوهنتون:	()
پوهنځی:	()
دیپارتمنت:	(فارسی دری)
کود مضمون:	(LL.FD.0202)
تعداد کرایدیت:	(1)
نوعیت مضمون:	(اساسی)
پیش نیاز مضمون:	()
سمستر:	(دوم)

شرح مختصر مضمون

زبان و ادبیات از امهات ملی و فرهنگی تمام ملت‌ها پنداشته می‌شود که درک و دانستن تمام سطوح آن برای اتباع و شهروند ساکن هر کشور مهم و حیاتی است. از این رو شاعران و نویسندگان به زبان فارسی دری شعر سروده و متن خلق نمودند که اشعار شاعران زبان فارسی دری از لحاظ خصوصیت‌های محتوایی شامل موضوعات دینی، ملی، میهنی، فرهنگی و اجتماعی می‌باشد.

اهداف آموزشی

- آشنایی محصلان با زبان و ادبیات فارسی دری؛
- دانستن دوره‌های نظم و نثر فارسی دری؛
- نوشتن متن‌های ادبی، نامه و پیام‌های کوتاه؛
- آشنایی با شعرا و نویسندگان ادب فارسی؛

نتایج متوقعه

- توقع می‌رود محصلان با فراگیری این مضمون؛
- متن را درست بخوانند و دقیق تحلیل نمایند؛
- تفاوت هنر، ادبیات و فرهنگ را بیان کرده بتوانند؛
- توانایی شناخت گونه‌های نظم و نثر را داشته باشند؛
- موضوعات مهم شعری را تحلیل و تجزیه کرده بتوانند.

شیوه‌های تدریس و آموزش

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری.
- بحث و گفتگو و راه اندازی مناقشه علمی میان محصلان.
- ارائه پرسش‌های درون صنفی جهت مباحثه دو طرفه بین استاد و محصلان.
- کارهای گروهی و ارائه نتایج آن.

شیوه های ارزیابی محصلان

ارزیابی روزمره و کارخانگی	30 نمره
ارزیابی وسط سمستر (دو ارزیابی)	20 نمره
ارزیابی نهایی	50 نمره

مفردات درسی مضمون خوانش (2): (فصل ها و زیر فصل ها)

بخش دوم

در آمدی بر ادبیات فارسی دری و گونه های نظم و نثر

فصل اول

متون نظم

1. نمونه کلام عطار نیشاپوری
2. نمونه متن از مثنوی (هلال دانستن آن شخص خیال را در عهد عمر)
3. نمونه متن از خمسه نظامی (در توحید باری تعالی)
4. معرفی کوتاه از ابو سعید و ابوالخیر و نمونه کلامش
5. نمونه متن از قاری عبدالله (پنجۀ شور جنون)
6. نمونه متن از استاد خلیلی (ای خوشا آن لحظه کافتم سایه آسا بر زمین)
7. معرفی ابراهیم صفا و نمونه متن از لالای آزاد (دعای پدر)
8. معرفی کوتاه محمد رازق فانی و خوانش (قطعه صدف)
9. معرفی کوتاه عفیف باختری و نمونه متن اش
10. معرفی کوتاه و نمونه متن از غلام نبی عشقری
11. نمونه های از ادبیات عامیانه فارسی دری
12. معرفی کوتاه و نمونه شعر محمد کاظم کاظمی (قطعه مهاجر)
13. ارزیابی پایان بخش

فصل دوم

متن نثر فارسی دری

1. خوانش حکایت شماره هفتم از باب اول گلستان
2. نمونه متن کیمیای سعادت از امام محمد غزالی
3. نمونه متن از قابوس نامه
4. معرفی کوتاه بهاوالدین مجروح و بریده از متن اژدهای خودی
5. ارزیابی نهایی مضمون

پلان درسی هفته‌وار مضمون (خوانش دوم)

ساعات	تعداد ساعات درسی در هفته	نظری	عملی	ساحوی	محتوا	هفته
	1	1			نمونه کلام عطار نیشاپوری	هفته اول
	1	1			نمونه متن از مثنوی (هلال دانستن آن شخص خیال را در عهد عمر)	هفته دوم
	1	1			نمونه متن از خمسه نظامی (در توحید باری تعالی)	هفته سوم
	1	1			معرفی کوتاه از ابو سعید و ابوالخیر و نمونه کلامش	هفته چهارم
	1	1			نمونه متن از قاری عبدالله (پنجه شور جنون)	هفته پنجم
	1	1			نمونه متن از استاد خلیلی (ای خوشا آن لحظه کافتم سایه آسا بر زمین)	هفته ششم
	1	1			معرفی ابراهیم صفا و نمونه متن از لالای آزاد (دعای پدر)	هفته هفتم
	1	1			معرفی کوتاه محمد رازق فانی و خوانش (قطعه صدف)	هفته هشتم
	1	1			معرفی کوتاه حیدری وجودی و نمونه شعرش	هفته نهم
	1	1			معرفی کوتاه و نمونه متن از غلام نبی عشق‌ری	هفته دهم
	1	1			نمونه‌های از ادبیات عامیانه فارسی دری	هفته یازدهم
	1	1			معرفی کوتاه و نمونه شعر محمد کاظم کاظمی (قطعه مهاجر)	هفته دوازدهم
	1	1			خوانش حکایت شماره هفتم از باب اول گلستان	هفته سیزدهم
	1	1			نمونه متن کیمیای سعادت از امام محمد غزالی	هفته چهاردهم
	1	1			نمونه متن از قابوس نامه	هفته پانزدهم
	1	1			معرفی کوتاه بهاوالدین مجروح و بریده از متن اژده‌های خودی	هفته شانزدهم

فهرست منابع	
<p>1- جامی، نورالدین عبدالرحمن. (۱۳۹۱). بهارستان. مصححاسماعیل حاکمی. چاپ هفتم. تهران: نشر اطلاعات.</p> <p>2- عاصی، عبدالقهار. (۱۳۸۹). کلیات شعر. کابل: انتشارات خیام.</p> <p>3- باختری، واصف. (۱۳۹۵). سفالینه‌یی چند بر پیش خوان بلورین فردا. کابل. انتشارات: حازم.</p>	منابع اصلی
<p>1- آراین فقیری، نصر احمد. (۱۳۹۳). گل سوری. کابل: انتشارات فرهنگ.</p> <p>2- قویم، عبدالقیوم. (۱۳۹۳). مروری بر ادبیات معاصر. کابل. انتشارات: سعید.</p>	منابع کمکی

مفردات و پلان درسی هفته‌وار مضمون (آیین نگارش (2))

پوهنتون:	()
پوهنځی:	()
دیپارتمنت:	(فارسی دری)
کود مضمون:	(LL.FD 0203)
تعداد کزیدت:	(1)
نوعیت مضمون:	(اساسی)
پیش نیاز مضمون:	()
سمستر:	(دوم)

شرح مختصر مضمون

آیین نگارش اساس و بنیان درست نویسی و بیان اندیشه در قالب جمله‌های با مفهوم است. این مضمون به نویسنده یاری می‌رساند تا با استفاده از علامات نگارشی و روش درست جمله بندی اندیشه خود را درست‌تر و با مفهوم‌تر بیان کند.

اهداف آموزشی مضمون

محصلان در جریان سمستر به این اهداف آموزشی نایل خواهند شد:

- آگاهی در زمینه شکل و انواع علامه‌های نگارشی.
- شناسایی موارد کاربرد علامه‌های نگارشی.
- آگاهی در مورد نگاشتن متن های زبان دری .
- معلومات در مورد انواع نامه ها.
- آشنایی در مورد ارکان نگارش.

نتایج متوقعه مضمون

- شکل و انواع علامه های نگارشی را تعریف کنند.
- موارد کاربرد علامه های نگارشی در متن بکار برند.
- متن های زبان دری را بنگارند.
- در مورد انواع نامه ها معلومات دهند.

- در مورد ارکان نگارش تبصره نمایند.

شیوه های تدریس

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری.
- بحث و گفتگو و راه اندازی مناقشه علمی میان محصلان.
- ارائه پرسش های درون صنفی جهت مباحثه دو طرفه بین استاد و محصلان.
- کارهای گروهی و ارائه نتایج آن.

شیوه های ارزیابی محصلان

- ارزیابی روزمره و کارخانگی 30 نمره
- ارزیابی وسط سمستر (دو ارزیابی) 20 نمره
- ارزیابی نهایی 50 نمره

مفردات درسی مضمون آیین نگارش (2) (فصل ها و زیر فصل ها)

1. مقدمه

2. آغاز یا شروع

3. شرح و بسط

4. نتیجه یا نتیجه گیری

مراحل نگارش:

5. ایجاد فکر

6. تنظیم فکر

7. بیان فکر

گفتار

8. برتری گفتار بر نگارش

انواع نگارش:

10. قصص

11. وصفی

12. فکری

طبقات نگارش

13. نگارش عالی یا بلند

14. نگارش ضعیف یا پایین

15. نگارش ساده یا میانین

16. صفات پسندیده یا نا پسند

پلان درسی هفته وار مضمون (آیین نگارش (2))

هفته	محتوا	تعداد ساعات درسی در هفته	نظری	عملی	ساحوی
هفته اول	مقدمه	1	1		
هفته دوم	آغاز یا شروع	1	1		
هفته سوم	شرح و بسط	1	1		
هفته چهارم	نتیجه یا نتیجه گیری	1	1		
هفته پنجم	ایجاد فکر	1	1		
هفته ششم	تنظیم فکر	1	1		
هفته هفتم	بیان فکر	1	1		
هفته هشتم	برتری گفتار بر نگارش	1	1		
هفته نهم	صفات پسندیده یا نا پسند	1	1		
هفته دهم	قصص	1	1		
هفته یازدهم	وصفی	1	1		
هفته دوازدهم	فکری	1	1		
هفته سیزدهم	طبقات نگارش	1	1		

		1	1	نگارش عالی یا بلند	هفته چهاردهم
		1	1	نگارش ضعیف یا پایین	هفته پانزدهم
		1	1	نگارش ساده یا میانین	هفته شانزدهم

فهرست منابع	
منابع اصلی	درج یک یا دو منبع جدید و معیاری قابل قبول به یکی از روشهای ستندرد مآخذ نویسی. نسوت: در تمام نصاب باید از یک روش مآخذ نویسی کار گرفته شود (ترجیحاً روش APA).
منابع کمکی	درج چند منبع جدید و معیاری قابل قبول از کشورهای مختلف به یکی از روشهای ستندرد مآخذ نویسی.

مفردات و پلان درسی هفته‌وار مضمون (محاوره (2))

پوهنتون:	()
پوهنځی:	()
دیپارتمنت:	(فارسی)
کود مضمون:	(LL.FD.0204)
تعداد کزیدت:	(1)
نوعیت مضمون:	(اساسی)
پیش نیاز مضمون:	(محاوره (2))
سمستر:	(دوم)

شرح مختصر مضمون:

مضمون محاوره (2) به ادامه محاوره (1) و به ارزش یک کزیدت در سمستر دوم تدریس می‌شود. این درس مهارت‌های سخن‌گفتن را در محصلان به گونه پیش‌رفته‌تر تقویت خواهد کرد و محصلان شیوه‌های درست سخن‌گفتن در باره موضوعات متنوع مورد نیاز را به گونه انفرادی خواهند آموخت و از این طریق دانش و آگاهی خویش را در رابطه به مسایل گوناگون با دیگران شریک خواهند ساخت.

اهداف آموزشی مضمون: محاوره (1) به دنبال تحقق اهداف زیرین است:

7. آشناساختن محصلان با شیوه‌های درست صحبت درباره موضوعات متنوع؛
8. رعایت آداب آغاز و انجام سخن‌گفتن درباره یک موضوع؛
9. رعایت تسلسل منطقی جملات در بیان موضوعات؛
10. استفاده از جملات کلیدی برای پرداختن به موضوع؛
11. تقویت مهارت‌های لازم برای بیان نکات مهم موضوعات مورد نظر.

نتایج متوقعه مضمون: در ختم این درس دانشجویان مهارت‌های زیرین را خواهند داشت:

7. بتوانند پیام خویش را با الفاظ مناسب آغاز کنند؛
8. تسلسل منطقی موضوعات را در صحبت خویش رعایت کنند؛
9. به نکات اساسی و مهم موضوع بپردازند؛
10. از حاشیه‌روی و ارائه معلومات غیر ضروری پرهیز کنند؛
11. سخنان خویش را با الفاظ و جملات مناسب تمام کنند.

شیوه‌های تدریس و آموزش:

1. ارائه لکچر

2. استفاده از روش شاگردمحوری (دادن سهم بیشتر به محصلان)
3. راه‌اندازی گفتگو پیرامون موضوعات مختلف میان محصلان
4. رفع نیازمندی‌های محصلان

شیوه‌های ارزیابی محصلان:

- ارزیابی روزمره و کارخانگی 30 نمره
 ارزیابی وسط سمستر (دو ارزیابی) 20 نمره
 ارزیابی نهایی 50 نمره

مفردات درسی مضمون: (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

سمستر دوم

فصل سوم

ارائه معلومات پیرامون موضوعات مختلف

17. صحبت درباره اخلاق اسلامی
18. صحبت درباره حرفه‌ها و پیشه‌ها
19. صحبت درباره ارزش علم
20. صحبت درباره صداقت و راستی
21. صحبت درباره وطن و وطن‌دوستی
22. صحبت درباره محیط تحصیلی
23. صحبت پیرامون ارزش صحت
24. صحبت درباره رسم و رواج محلی

فصل چهارم

سخنرانی پیرامون موضوعات مشخص

25. صحبت درباره ارزش تکنالوژی نوین
26. صحبت درباره افغانستان (تاریخی، جغرافیایی، اقوام...)
27. صحبت درباره ممالک همسایه
28. صحبت درباره غذاهای محلی افغانستان
29. صحبت درباره ممالک و مردم جهان
30. صحبت درباره نحوه سخن‌گفتن با توجه به موقعیت‌های مختلف
31. صحبت درباره پابندی به ارزش‌های فرهنگی
32. صحبت درباره مشکلات درسی و جستجوی راه حل برای آن‌ها

پلان درسی هفته‌وار مضمون (محاوره 2) سمستر دوم

هفته	محتوا	تعداد ساعات درسی در هفته	نظری	عملی	ساحوی
هفته اول	صحبت درباره اخلاق اسلامی	1	1		
هفته دوم	صحبت درباره حرفه‌ها و پیشه‌ها	1	1		
هفته سوم	صحبت درباره ارزش علم	1	1		
هفته چهارم	صحبت درباره صداقت و راستی	1	1		
هفته پنجم	صحبت درباره وطن و وطن دوستی	1	1		
هفته ششم	صحبت درباره محیط تحصیلی	1	1		
هفته هفتم	صحبت پیرامون ارزش صحت	1	1		
هفته هشتم	صحبت درباره رسم و رواج محلی	1	1		
هفته نهم	صحبت درباره ارزش تکنالوژی نوین	1	1		
هفته دهم	صحبت درباره افغانستان (تاریخی ، جغرافیایی ، اقوام...)	1	1		
هفته یازدهم	صحبت درباره ممالک همسایه	1	1		
هفته دوازدهم	صحبت درباره غذاهای محلی افغانستان	1	1		
هفته سیزدهم	صحبت درباره ممالک و مردم جهان	1	1		
هفته چهاردهم	صحبت درباره نحوه سخن گفتن با توجه به موقعیت‌های مختلف	1	1		
هفته پانزدهم	صحبت درباره پابندی به ارزش‌های فرهنگی	1	1		
هفته شانزدهم	صحبت درباره مشکلات درسی و جستجوی راه حل برای آنها	1	1		

فهرست منابع	
منابع اصلی	1. ثمره ، یدالله . (1372). آموزش زبان فارسی (آزفا)، کتاب اول ، دوره مقدماتی ، تهران : چاپخانه شرکت انتشارات علمی و فرهنگی .

<p>2. ثمره، یدالله. (1372). آموزش زبان فارسی (آزفا)، کتاب دوم، دوره مقدماتی، تهران: چاپخانه شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.</p>	
<p>درج چند منبع جدید و معیاری قابل قبول از کشورهای مختلف به یکی از روشهای ستندرد مآخذ نویسی.</p>	<p>منابع کمکی</p>